

Cofnodion cryno – Y Grŵp Cyfeirio Arbenigol ar Newid Hinsawdd

---

Lleoliad:

Siambr Hywel – Tŷ Hywel

Dyddiad: Dydd Llun, 22 Mai 2017

Preifat

Yn bresennol

Categori	Enwau
	Keith Jones (Cadeirydd)
	Paul Allen
	Haf Elgar
	Yr Athro Stuart Irvine
	Yr Athro Nick Jenkins
	Chris Jofeh
	Shea Jones
	Yr Athro Ian Knight
	Jess McQuade
	Yr Athro Nick Pidgeon
	David Reilly
	Neville Rookes
	Yr Athro James Scourse
	Jeremy Smith
	Emma Thomas

	Dr Lorraine Whitmarsh
Staff y Pwyllgor:	Marc Wyn Jones (Ysgrifenyddiaeth) Martha Da Gama Howells (Ysgrifenyddiaeth) Louise Andrewartha (Ysgrifenyddiaeth) Chloe Corbyn (Ymchwilydd)

1 Minutes of the meeting of the Expert Reference Group on Climate Change

Y Grŵp Cyfeirio Arbenigol ar Newid yn yr Hinsawdd

Cofnodion y cyfarfod ar 22 Mai 2017 – Tŷ Hywel, Bae Caerdydd

Camau gweithredu

Tîm clericio'r Pwyllgor Newid Hinsawdd, Amgylchedd a Materion Gwledig i ddrafftio llythyr at Lywodraeth Cymru, ar ran y Grŵp, i ofyn beth mae'r Llywodraeth yn bwriadu ei wneud ynghylch newid hinsawdd.

Tîm clericio'r Pwyllgor Newid Hinsawdd, Amgylchedd a Materion Gwledig i ofyn am friff technegol gan Bwyllgor Newid Hinsawdd y DU ac i wahodd cynrychiolwyr i gyfarfod o'r Grŵp Cyfeirio Arbenigol ar Newid yn yr Hinsawdd (y Grŵp) yn y dyfodol.

Tîm clericio'r Pwyllgor Newid Hinsawdd, Amgylchedd a Materion Gwledig i ofyn i Lywodraeth Cymru pryd y mae'n bwriadu cyhoeddi'r cyngor a gafwyd gan Bwyllgor y DU ar y newid hinsawdd.

Tîm clericio'r Pwyllgor Newid Hinsawdd, Amgylchedd a Materion Gwledig i ofyn i Lywodraeth Cymru am wybodaeth am dargedau ansoddol.

Aelodau'r grŵp i ddweud wrth y Cadeirydd os ydynt am fod yn rhan o'r grŵp gorchwyl a gorffen ar gyfer data.

Tîm clericio'r Pwyllgor Newid Hinsawdd, Amgylchedd a Materion Gwledig i ddsbarthu fframwaith/profforma i helpu aelodau'r Grŵp i lunio cwestiynau.

Aelodau'r grŵp i gysylltu â'r Cadeirydd gyda phynciau a awgrymwyd a chwestiynau i'r Pwyllgor Newid Hinsawdd, Amgylchedd a Materion Gwledig i ofyn i Ysgrifennydd y Cabinet yn sesiwn graffu'r Pwyllgor yn ddiweddarach eleni.

Cyflwyniad ac ymddiheuriadau

---

1. Cafwyd ymddiheuriadau gan Martin Bishop, Mari Arthur, Steve Brooks, yr Athro Gareth Wyn-Jones a'r Athro Calvin Jones

Ethol y Cadeirydd

---

2. Etholwyd Keith Jones (KJ) yn Gadeirydd y Grŵp. Cyflwynodd KJ ei hun i'r Grŵp.

Y wybodaeth ddiweddaraf gan Swyddfa Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol

---

3. Cafwyd y wybodaeth ddiweddaraf gan Eurgain Powell (EP) am waith Swyddfa'r Comisiynydd. Canolbwyntiodd ar bedwar maes:

- Pwrpas a blaenoriaethau polisi Swyddfa'r Comisiynydd.
- Gweithio gyda thîm datgarboneiddio Llywodraeth Cymru.
- Gwaith ar drafnidiaeth a'r amgylchedd.
- Gwaith ar asesiadau llesiant.

4. Cytunodd EP i ddarparu gwybodaeth bellach i'r Grŵp am nifer o faterion. Darparwyd papur ar wahân i'r Grŵp.

Trafod papur ar linellau amser a thargedau

---

5. Cyflwynodd Jess McQuade (JM) a Haf Elgar (HE) papur trafod.

6. Soniodd JM am yr angen am gyd-ddealltwriaeth o bolisi Llywodraeth Cymru ac ymrwymadau ar y newid hinsawdd. Awgrymodd y gallai'r grŵp ddefnyddio'r targedau a'r cerrig milltir yn y papur fel sail wrth gynllunio'r ffordd orau o gefnogi'r Pwyllgor Newid Hinsawdd, Amgylchedd a Materion Gwledig o ran craffu ar Lywodraeth Cymru.

7. Nodwyd bod cryn dipyn o'r polisi perthnasol heb gael ei ddatganoli a'i fod yn gyfnewidiol ar lefel y DU. Dywedodd HE ei bod yn ymwneud â sut y mae Cymru yn elwa yn y meysydd nas datganolwyd. Soniodd JM am y ffaith i gyhoeddiadau gael eu gwneud am bolisiau/rhaglenni a chanddynt ddimensiwn newid hinsawdd, ond nid oes pwynt canolog i gydgyssylltu'r wybodaeth honno.

8. Yn ystod y drafodaeth, awgrymwyd y dylai'r Grŵp greu rhestr o gamau gweithredu, yn seiliedig naill ai ar gyfleoedd i ddylanwadu ar Lywodraeth Cymru neu

gan y fframwaith cyfreithiol a'r hyn y mae angen ei wneud i ddal Llywodraeth Cymru i gyfrif.

9. Codwyd sawl mater arall yn ystod y trafodaethau, gan gynnwys:

- Dylid seilio craffu ar Lywodraeth Cymru ar y pum ffordd o weithio.
- Mae angen gwell dealltwriaeth o'r metrigau y bydd Llywodraeth Cymru yn eu defnyddio ac o'r ffigurau llinell sylfaen a ddefnyddir. Cododd nifer o aelodau'r grŵp gwestiynau am y wybodaeth y mae Llywodraeth Cymru yn ei defnyddio fel sail ar gyfer ei pholisïau, gan gynnwys rhagamcanion hyd at 2050.
- Byddai cyfle i randdeiliaid ymateb i ymgynghoriad Llywodraeth Cymru ar ei chynllun cyflenwi lleihau carbon.
- Dylai'r Grŵp gytuno ar fethodoleg glir ar gyfer ei waith monitro.
- Gallai'r Grŵp geisio gwirio a yw targedau yn cael eu cyflawni a hefyd geisio dylanwadu ar y gwaith o osod targedau. Bydd Pwyllgor Newid Hinsawdd y DU yn cynghori Llywodraeth Cymru ar y mater hwn yn yr hydref; felly bydd hynny'n gyfle i'r Grŵp gymryd rhan.
- Cafodd y targed 2050 ei osod yn Neddf yr Amgylchedd, sy'n cynnwys darpariaeth i'r targed hwnnw gael ei adolygu.
- Awgrymwyd y gellid defnyddio nodau datblygu byd-eang Mission 2020 fel adnodd.
- Nodwyd i Bwyllgor Newid Hinsawdd y DU gynnal adolygiad o effaith newid hinsawdd ar draws y DU ac y bydd Llywodraeth Cymru'n integreiddio hyn yn ei gwaith. Cytunodd y Grŵp i glywed yn uniongyrchol gan Bwyllgor y DU.

Trafod y gwaith y dyfodol

---

10. Atgoffodd y Clerc y Grŵp fod modd iddo gael data gan Lywodraeth Cymru drwy'r Pwyllgor Newid Hinsawdd, Amgylchedd a Materion Gwledig. Soniodd hefyd y bydd sesiwn graffu flynyddol y Pwyllgor ar newid hinsawdd yn cael ei chynnal ddiwedd mis Hydref neu ddechrau mis Tachwedd ac y dylai gwaith y Grŵp lywio'r broses honno. Cytunodd y Grŵp i baratoi adroddiad i'r Pwyllgor Newid Hinsawdd, Amgylchedd a Materion Gwledig, gan awgrymu meysydd iddo ganolbwyntio arnynt o bosibl yn ei sesiwn gyda'r Ysgrifennydd Cabinet (Lesley Griffiths AM).

11. Cytunodd y grŵp i baratoi cynigion ar gyfer cwestiynau i'r sesiwn graffu flynyddol cyn ei gyfarfod nesaf, a'r rheini yn seiliedig ar dempled a ddarperir gan yr ysgrifenyddiaeth.

12. Cytunodd y Grŵp i wahodd cynrychiolydd o Bwyllgor Newid Hinsawdd y DU i'w gyfarfod nesaf.
13. Cytunwyd y byddai aelodau'r Grŵp yn ffurfio is-grŵp i ystyried data.

Dyddiad y cyfarfod nesaf

---

14. Awgrymwyd y dylid cynnal y cyfarfod nesaf ym mis Medi. Byddai'r dyddiad yn cael ei gadarnhau yn fuan wedyn.